

SUUR INTERVJUU. Linnapea Mihhail Kõlvart: Tallinn on unikaalne linn ja siin elavad erilised inimesed. Meie elanikud on kõige suurem väärtus

“Kuna majandusolukord muutub järjest raskemaks, tõstame järgmisel aastal pensionilisa, õppeaasta alguse toetust ja klassijuhataja tasu. Siiski ei aita ükski eelarve, kui lähedal pole inimesi, kes sind raskel ajal hoiavad,” ütles Tallinna linnapea Mihhail Kõlvart. Linnapea meeleolu käis intervjuu ajal vastavalt rõõmsatele või tõsisematele teemadele üles-alla. “Eks see ole nagu päris elus ja linnajuhtimiseski,” märkis linnapea. “Mõni teema läheb rohkem hinge kui teine.”

Härra Kõlvart, te olete Eesti suurima omavalitsuse juht, Tallinna linnapea, lisaks Eesti suurima partei, Keskerakonna, esimees, olete isa ja abikaasa. Kuidas te neid rolle omavahel jagate? Või on näiteks nagu “Kolmes musketäris”: üks roll seisab kõigi teiste rollide eest ja teised rollid seisavad ühe eest?

Bürokratlik vastus tõenäoliselt oleks selline: tähtis on prioritseerimine ja planeerimine. Nii ongi. Pole midagi teha, kui kohustusi on palju, siis tuleb planeerida ja prioritseerida. Ainuke asi, mida tõenäoliselt tunnistab iga juht, et töökohustuste täitmine käib päris sageli isikliku elu ja pereelu arvelt.

Millal teie päev lõpeb? Kell 11, kell 12?

Kui päev lõpeb, ei ole see enam päev.

Kuidas teie pere jõule tähistab? Kas tavaline hapukapsas ja seapraad on laual?

Jah, meil on täiesti tavaline jõuluõhtu, nii on olnud minu lapsepõlvest saadik. Tuleb jõuluvana, ehk siis mina, tulevad kingitused ja laual on verivorstid. Muide, ka korealased söövad verivorsti, kuigi see on natuke teistmoodi tehtud ja natuke värtsikam.

Lõppev aasta ei olnud kerge?

Jah, ja järgmine aasta saab ilmselt olema veelgi raskem. Tavaline jutt kõlaks nii, et majandusseis läheb halvemaks, elukvaliteet langeb, muresid ja täitmata vajadusi tuleb juurde. Jõulude puhul võiks sõnum olla, et järgmisel aastal peame üksteist veel rohkem toetama ja hoidma. Tallinna linna eesmärk järgmisel aastal on elanike toetamine ja aitamine, seda arvestasime ka eelarvet kokku pannes. Aga inimesena ütlen, et

pealinn.ee

Estonia teater
Teater

ükski eelarve ei aita, kui lähedal pole inimesi, kes sind raskel ajal hoiavad. Kõigil inimestel on seda võimet teiste aitamiseks rohkem, kui me ise arvame. Ja kui me siis seda ressursi kasutame, läheb elu tõesti paremaks.

Puuduses peresid tuleb juurde. Kuidas toetab Tallinn inimesi, kel on raske toime tulla?

Järgmise aasta eelarves on rohkem raha sotsiaalabile. Näiteks suureneb nn pensionilisa-sünnipäevatoetus eakatele 200 eurole. Õppeaasta alguse toetus suureneb 100 eurole ja kasvab ka puudega laste toetus. Muidugi, meie kõige suurem abi on tasuta ühistransport. Jah, linnaeelarves on selle kulu 120 miljonit ja me saame jätkuvalt kriitikat, et miks me seda ülal peame. Et see mõjutab ühistranspordi kvaliteeti. No ei mõjuta! Meie ühistransport on heal tasemel ja järgmisel aastal me uuendame taas veeremit. Ostame 23 trammi ja 15 elektribussi.

Meie ühistransport on heal tasemel ja järgmisel aastal me uuendame taas veeremit. Ostame 23 trammi ja 15 elektribussi. Lõppevast aastast jäid meelde õpetajate palgatõusu nõudmised ja streik. Valitsus teatas detsembri alguses leppesest, et õpetajate palk tõuseb 3% võrra. Ehk siis 7-8 miljonit antakse õpetajatele juurde, kuid probleem püsib. Milline on Tallinna plaan õpetajaid aidata?

Tegelikult on veider, et riik leidis palgatõusudeks vaid 7-8 miljonit. Tallinnal kulub 300 miljonit ainuüksi õpetajate palkadeks. Pool sellest tuleb linna enda eelarvest vaatamata sellele, et õpetajate palga eest vastutab riik. Aga viimasel ajal on riigi esindajatel kombeks näidata näpuga Tallinnale. Riik ei saa hakkama ja siis Tallinn peab selle eest vastutama. Tahaks küsida, et mis mõttes! Riik ei pea mõtlema vaid järgmisele aastale, vaid pikemalt, kuidas tõsta õpetajate palka ka edaspidi nii, et see õpetajaid motiveeriks. Meil on praegu hariduses õpetajaid puudu ning pole näha, et neid tuleks ka. Kuna meil ei ole õpetajaid, siis peaks tegelikult tunnistama, et hariduses on kriis. Ja kriis hariduses mõjutab tegelikult iga eluvaldkonda. Kust tulevad siis spetsialistid? Seetõttu peaks õpetajate palk ja sedakaudu ka nende arv olema riigile esmatähtis.

Linn omalt poolt kindlustab lasteaia ja huvikooli õpetajatele palgatõusu vastavalt sellele, kuidas riik tõstab kooliõpetajate palka. Me tõstame järgmisest aastast enda eelarvest ka klassijuhatajate tasu.

Millega lõppev aasta teile veel meelde jääb? Oli ju Euroopa

roheline pealinna aasta, samas käis ka usin teede ehitamine. Ilmselt on tee-ehitus tõesti see märksõna. Samas üks ei välista teist. Meie linn on unikaalne, see kasvab, areneb ja on mitmekülgne. Eks see ole ka loomulik, linlased on erinevad ja meil on erinevad huvid. Tallinna kohustus on vastata neile erinevatele ootustele.

Eks meie rohelistele ettevõtmiste kohta ole tehtud ka kriitikat, ja osaliselt ongi see õigustatud. Samas oleme alustanud näiteks koostööd energiaettevõttega Utilitas. Juba 2027. aastaks saab Tallinn oma mereveest ja reoveest uued taastuvenergia allikaid. Tallinna enda energia on nii majanduse kui ka julgeoleku küsimus. Ja lisaks toovad kasvõi need tänavaremondidki meile rohkem haljastust ja rohkem ruumi jalakäijatele.

Kas neid tee-ehitusi oleks saanud kuidagi paremini korraldada? No eks tegelikult mõistsime algusest peale, et teede ehituse mõttes tuleb raske aasta. Teadsime, et meid ootavad ees massiivsed tööd, sest tahtsime need teetööd lõpetada umbes kahe aastaga. Muidu oleksime teinud neid neli kuni viis aastat, mis ei tundunud mõistlik.

Lisaks saime välja vahetada suure hulga torusid. Alternatiiv oleks olnud oodata iga tänava puhul, kuni tekib mõni avarii, et siis saame inimestele öelda, et nüüd pole midagi teha, peame tänava torude parandamiseks üles kaevama. Lisaks saime koos uue trammiliini rajamisega välja vahetada vanad rööpad, seda pole tehtud 50 aastat.

Jah, lõppeva aasta teetööd põhjustasid elanikele palju ebamugavust, samas mitte päris eksistentsiaalseid muresid. Suuri tee-ehitusi ja nendega kaasnevaid ebamugavusi tuleb ka edaspidi. Samas peab tunnistama, et töid oleks saanud ka paremini korraldada ja inimesi neist paremini teavitada. Eks saame teha siit järeldusi, kuidas asju edaspidi paremini korraldada.

Millised siis on need järgmise aasta suuremad tee-ehitused? Järgmisel aastal pole teetööde hulk muidugi nii suur, kui oli lõppeval aastal. Samas mõned suuremad objektid siiski on, näiteks Peterburi maantee remondi algus. Põhieesmärk on tänavu alustatud remondid ja ehitused lõpuni viia.

Kas üks suurem ehitus võiks olla ka linnahalli ja selle ümbruse kordategemine? Tutvustasite hiljuti üht eskiisi, muinsuskaitse aga ütles, et linnahalli lammutamine ei tule kõne allagi. Mis siis teha?

Eesmärk ei ole elurajooni rajamine, vaid uus ja mõnus linnaruum, kus ka rohealad, veesilmad, kanalid, väljak ja uus linnahall. Eesmärk on sama – rajada kaasaegne kontserdisaal ja rahvusvaheline konverentsikeskus, millel kõigile avatud katus.

Aga see hoone peaks olema uus linnahall, uus maamärk.

Tegelikult oli meil muinsuskaitseametiga mõistev kohtumine, jätkame aruteludega. Võib-olla suudame ka lahendusi leida.

Meie näidatud visioon on esialgne, rääkisime sellest algusest peale. Saame aru, et nüüd tulevad veel arutelud, teised ettepanekud ja kriitika. Aga meil on valida, kas üritame olukorda lahendada, pakkuda tulevikuks lahendusi, või tunnistada, et me ei saa midagi teha. Kui linnahall jääb seisma praegusel kujul, siis väga palju ruumi arenguks seal pole. Nõukogudeaegne ehituskvaliteet jätab soovida ja praeguse linnahalli perspektiiv pole roosiline. Kui me praegu ei alusta millegagi, siis kümne aasta pärast polegi seal midagi teha. Linnahall on selleks ajaks lagunenu.

Praeguse linnahalli perspektiiv pole roosiline. Kui me praegu ei alusta millegagi, siis kümne aasta pärast polegi seal midagi teha. Linnahall on selleks ajaks lagunenu.

Samas saaks mere äärde rajada ka rahvusoperi ja uue tivoli.

Seal ju ruumi on...

No Estonia teatril samasuguseid ootusi pole. Nemad soovivad juurdeehitust, mis ei lähe aga kokku linna nägemusega. Arutelu, et rahvusoper tuleks kuhugi linnahalli kõrvale, praegu pole.

Tivoli puhul oleme me alles asjaajamise alguses. Soovime analüüsida, kas koht, mille valisime, on sobiv. Kas seda mõtet saab üldse ellu viia ja kuidas see tulemus välja näeks.

Aga selge on ka see, et kui tegelema majanduskasvuga alles siis, kui kriis on läbi, ei tulegi me lähiaastatel sellest kriisist välja.

Praegu kriisi ajal tuleb aidata majandust tõusule, kriisi ajal peab omavalitsus rohkem investeerima. Sellepärast me

investeerimegi 20% rohkem kui eelmisel aastal. Nelja aastaga

võiks tivoli olla ka paik, mis toob investeringuid, eelkõige

välismaalt. Meie asi on plaan välja töötada, seada tingimusi,

valmistada ette planeeringuid ja siis pärast korraldada konkurss.

Ma olen kindel, et leiduks küllalt huvilisi, kes seda ehitada tahaks.

Ütlesite, et linn investeerib praegu 20% rohkem kui seni. Kust nendeks investeringuteks raha tuleb?

Me olime valmis selleks, et varem või hiljem kriis tuleb.

Seepärast olid meil kogutud reservid, sellepärast oli meil madal laenukoormus. Praegu saame võtta laenu ja meil on see koormus jätkuvalt madal. Ka järgmiseks aastaks on meil vähemalt 50 miljoni eurone reserv ette nähtud, sest keegi ei tea, mis võib juhtuda.

Raha läheb muu hulgas ka Kopli päästekomandole. Kas linn soovib siis riigi teenused üle võtta?

Riik suhtub kommandosse jah nii, et see on nagu teenus, mida võib pakkuda, aga võib ka mitte pakkuda. Minu arvates on see vale lähenemine. Päästjad pole teenus, vaid kohustus, mida tuleb täita. Põhja-Tallinn ja Kopli on suure kasvupotentsiaaliga paigad. Sinna tuleb üha rohkem arendusi ja elanikke. Samas on seal ka ohtlikku tööstust ning Kopli on poolsaar, kuhu näiteks tipptunni ajal mujalt kiiresti kohale jõuda on päästjatel keeruline. Seega ei ole mõeldav, et seal pole oma päästjaid. Meie esialgne pakkumine oli, et anname linna eelarvest raha, palun säilitage vaid komando. Riik vastas, et ei, et nad panevad komando ikkagi kinni. Meie teine ettepanek on, et võtame komando üle.

Hakkame siis Põhja-Tallinnas üles ehitama oma päästekomandot. Loomulikult võtame tööle Kopli komando praegusi töötajaid ja kaasame ka vabatahtlikke. Loodan, et riik siis vähemalt rendib meile komando maja välja või müüb selle meile ning päästeametist saame varustust ja autod.

Mis võiks linnale veel tulu tuua? Kas näiteks turismimaksust oleks abi?

Algatasin 2018. aastal arutelu turismimaksu üle, kuigi olukord oli hoopis teine, majandus ja turistide arv kasvas. Siis ütles riik, et milleks selline algatus, te rikute majanduskeskkonda. Et me tekitame sellega turismist sõltuvatele firmadele ebamugavusi. Nüüd on majanduslangus, turistide arv ei kasva ja riik ütleb, et nüüd te saate kehtestada eri makse. Umbes nii, et meie koorime inimesi ja kui midagi üle jääb, siis on ka linna kord. Aga see pole ju loogiline, et praeguses majandusseisus kehtestaksid omavalitsused lisaks oma makse. Jah, omavalitsustel peaks olema võimalus ka kohalikke makse kehtestada, kuid praegu pole selleks õige aeg. Riias on turismimaks olemas, Vilniuses juba ammu olemas. Nemad suutsid selle õigel ajal ära teha ja keegi seal selle üle enam ei aruta.

Te juhite Eesti linnade ja valdade liitu. Mis teil selles ametis muret teeb?

Eestis puudub korralik, süsteemne regionaalpoliitika. Me

tegelikult ainult räägime omavalitsuste suurest rollist, kuid seadusandlus ja vähene raha ei näita, et omavalitsused on autonoomsed. Omavalitsustel pole raha, et oma õigusi ja ideid ellu viia, puuduvad ka seadused, et riigiga läbi rääkida. Praegu riik surub läbi vaid enda soove. Me kogu aeg räägime, et Eesti peaks olema Põhjamaa, ometi pole meie omavalitsutel sama positsiooni mis Põhja-Euroopas.

Mihhail Kõlvart: “Me kogu aeg räägime, et Eesti peaks olema Põhjamaa, ometi pole meie omavalitsutel sama positsiooni mis Põhja-Euroopas.”

Pilt: Aleksandr Guzhov

Kas lõppev aasta on teid muutnud kuidagi teistsuguseks?

Jah, panin tähele et olen veel ühe aasta võrra vanem. (Naerab.)

Eks iga aasta toob muutusi, tahaks, et neid positiivseid oleks rohkem. Püüame alati tegeleda ka plaanide ja projektidega, mida tegelikult viivad ellu järgmised ja ülejärgmised linnavalitsused.

Me ei tegele vaid asjadega, mille avamisel saaksime juba paari aasta pärast linti lõigata.

Kui tahad, et sul läheks hästi, siis tuleb panustada, et ka teistel läheks hästi. Siis on võimalik, et see maailm ka muutub paremaks.

Aastal 2025 on Tallinn Euroopa spordipealinn. Mis on selleks juba tehtud ja mis plaanis?

Korraldada väga palju spordiüritusi ja tuua Tallinna palju sportlasi. Jah, see tiitel on mulle südamelähedane. Tallinna eripära ongi mitmekülgsus, me olime Euroopa kultuuripealinn, nüüd roheline pealinn ja UNESCO muusikapealinn. Sellised tiitlid aitavaid eri eluvaldkondi esile tuua ja neid rohkem arendada.

Niisiis nüüd hakkavad olema tavalisest veelgi rohkem tähelepanu all liikumine ja tervislikud eluviisid. Aga ka taristu arendamine jalgpalli mängimiseks või ujumiseks. Kavas on rajada näiteks uus ujula.

Mille üle te Tallinnas kõige rohkem uhkust tunnete?

Tallinn on unikaalne linn ja siin elavad erilised inimesed. Meie elanikud on ikkagi kõige suurem väärtus. Selles maailmas on kõik omavahel seotud. Ei ole võimalik, et kui kellelgi läheb halvasti, siis ühiskond õitseb ja areneb. Kui tahad, et sul läheks hästi, siis tuleb panustada, et ka teistel läheks hästi. Siis on võimalik, et see maailm ka muutub paremaks.

Lisaks võin rõõmu tunda, et viimaste aastate jooksul on linn tõepoolest kasvanud ja arenenud. Näiteks võib tuua korras või

uusi koole ja lasteaedu. Palju aastaid vaid jutuks jäänud reaalkooli juurdeehitus on nüüd lähemal kui kunagi varem, ehitame uut Kullo keskust. Tallinn on mitmekülgne linn ja iga arendus või projekt on kellelegi südamelähedane. Minu süda läheb soojaks, kui eri valdkondade inimesed saavad öelda, et jah, Tallinn on parim linn.

Teid peetakse väga rahulikuks, te ei tee oma otsuseid kiirustades. Kas suudate oma tunded ja mõistuse lahus hoida, ja kuidas seda teete?

Kas tõesti? Mulle tundub, et olen üsna emotsionaalne inimene, seda lihtsalt pole näha. Elu on värvikas ja sellel on mõte, kui suudame kogeda emotsioone. Linnajuhtimises tuleb mul emotsionaalseid purskeid ette iga päev. Positiivseid mõtteid ja tundeid toob mulle lähedaste ring: sõbrad, pere ja laps. Eks iga inimese puhul on see energiaallikas.

Mida soovite kaunil jõuluajal linnarahvale?

Võimalusel ärge jälgige nädal aega uudiseid ega kuulake poliitikute juttu. Midagi head nad nagunii ei räägi, ja kui räägivad, siis ärge uskuge.

Aasta lõpuks oleme väsinud ja meie energiaallikas peaks olema meie pere ja lähedased sõbrad. Samuti loodus. Pühendagem siis lähedastele ja õues liikumisele rohkem aega. Nii on jõudu, et nädala pärast jälle tööd teha.

]]>